

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

29 september 2020

Agendapunt 9

Onderwerp Bevindingen en voorstellen met te nemen maatregelen in het sociaal domein
Portefeuillehouder(s) De heer M.P.J. Janssen (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Inleiding

In de periode juni-juli 2020 heeft TwynstraGudde een quick scan uitgevoerd met als doel de gemeente Leudal inzicht te geven in waar, waarmee en wanneer de financiële doelstellingen in het sociaal domein gerealiseerd kunnen worden met behoud van passende zorg en ondersteuning voor haar inwoners.

De gemeenteraad wordt voorgesteld de in dit voorstel opgenomen maatregelen en de daarbij behorende potentiële besparingen op basis van het onderzoek van TwynstraGudde over te nemen en het college opdracht te geven deze uit te voeren.

Door het nemen van de voorgestelde maatregelen wordt naar vermogen geborgd dat er uiteindelijk duurzaam passende zorg en ondersteuning binnen de vastgestelde financiële kaders aan inwoners van de gemeente Leudal kan worden geboden. Zonder het treffen van deze maatregelen loopt het begrote tekort bij ongewijzigd beleid binnen het sociaal domein op tot circa € 3,2 miljoen (inclusief taakstellingen en indexering). Er is nu sprake van een te grote onbalans tussen de inkomsten vanuit het Rijk voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein en de huidige uitgaven. Daarnaast is er een structureel jaarlijks stijgende lijn te zien met betrekking tot de uitgaven.

Twee cruciale 'draaiknoppen'

Om te komen tot passende zorg en ondersteuning binnen de vastgestelde financiële kaders zijn er twee cruciale 'draaiknoppen', namelijk de toegang tot maatwerkvoorzieningen en het palet aan maatwerkvoorzieningen die gezamenlijke met alle voorliggende voorzieningen een integraal passend zorglandschap dient te vormen.

1. *De toegang tot maatwerkvoorzieningen*

De toegang dient er stringent op toe te zien dat tijdig de juiste zorg en ondersteuning wordt ingezet: zo licht als mogelijk maar zo zwaar als noodzakelijk en zo kort als mogelijk maar zo lang als noodzakelijk. Geen maatwerkvoorzieningen indien er door het eigen netwerk en/of het voorliggende veld een passende oplossing voorhanden is. En afschalen naar voorliggende voorzieningen/regelingen of liefst het eigen netwerk zodra dit mogelijk is zodat er niet onnodig (lang) gebruik wordt gemaakt van (duurdere) maatwerkvoorzieningen.

2. *Het palet van maatwerkvoorzieningen*

De samenwerkende gemeenten in Midden-Limburg West voeren op dit moment een project uit dat is gericht op een nieuwe verwervingsstrategie voor maatwerkvoorzieningen. Adviesbureau EHdK adviseert de samenwerkende gemeenten bij dit project waarbij 4 elementen in onderlinge samenhang worden bestudeerd:

- toegangsmanagement;
- leveranciersmanagement (CLM);
- bekostiging en
- contractering.

Uiteindelijk dient het project met ingang van 1 januari 2022 te leiden tot een dekkend integraal zorglandschap met nieuwe raamovereenkomsten met aanbieders die gezamenlijk met de gemeenten verantwoordelijkheid willen nemen om te komen tot passende zorg en ondersteuning binnen de vastgestelde financiële kaders, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Leudal moet met de nieuwe contracten kosten (beter) kunnen beheersen en kunnen sturen op de inhoudelijke en financiële resultaten(vermindering van uitgaven).

Financiële resultaten

Voor het in kaart brengen van de beoogde financiële resultaten van de maatregelen, zijn de resultaten geclusterd tot de twee cruciale draaiknoppen. Alle maatregelen leveren namelijk een bijdrage aan deze resultaten en worden ook zichtbaar in het aantal indicaties door de toegang naar maatwerkvoorzieningen en de integrale kosten van alle ingezette maatwerkvoorzieningen.

Op basis van de uitgevoerde quick scan en op basis van de inzichten en ervaringen van TwynstraGudde worden de volgende financiële opbrengsten (besparingen) haalbaar geacht:

- 2020: de periode september-december wordt gebruikt om de organisatie (lokaal en regionaal), de processen en de noodzakelijke informatievoorziening 'op orde en in stelling' te brengen;
- 2021: met name door stringent te sturen op en door de toegang (instroom en afschaling, bijvoorbeeld van begeleiding individueel naar algemene voorzieningen) wordt een effect van 10% gerealiseerd met een prijseffect van 50%. Dit resulteert uiteindelijk in een integrale besparing van 5%;
- 2022: idem als in 2021 maar nu worden ook de resultaten zichtbaar van de beoogde gewijzigde inkoopmethodiek en strak en zakelijk CLM;
- 2023: maximaal effect (in 2022 is er sprake van een overgang van inkoopmethodieken).

Aanbevelingen

Hieronder worden puntsgewijs de aanbevelingen van TwynstraGudde:

1. Het inrichten van een multidisciplinair Kernteam (Wmo, Jeugd, Participatie én Financiën) dat verantwoordelijk is, en zich verantwoordelijk voelt, voor de integrale (financiële) opgave in het sociaal domein. Het Kernteam wordt aangestuurd door een projectmanager (afdelingshoofd samenleving) die rechtstreeks rapporteert aan de ambtelijk opdrachtgever (algemeen directeur) en in afstemming met de ambtelijk opdrachtgever aan de bestuurlijk opdrachtgever (portefeuillehouder sociale zaken). De bestuurlijk opdrachtgever draagt verantwoordelijkheid in samenwerking met de overige leden van het college.
2. Het opstellen van een integraal plan van aanpak dat een nadere uitwerking is van de aanbevelingen uit de quick scan. Op dit plan wordt strak gestuurd door de projectmanager en het Kernteam.
3. Het uitvoeren van een 0-meting van de toegang. Met deze 0-meting wordt inzichtelijk gemaakt hoe de uitvoering van het vastgestelde beleid plaatsvindt en hoe stringent het huidige beleid ten opzichte van het 'wettelijk noodzakelijke' is. Mede op basis van deze 0-meting kan het toekomstige besparingspotentieel worden bepaald.
4. Het intensief sturen op de uitvoering van het project dat door EHdK wordt uitgevoerd zodat de samenwerkende gemeenten in Midden-Limburg West met ingang van 1 januari 2022 beschikken over een vorm van bekostiging en raamovereenkomsten waarmee kosten kunnen worden beheerst en waarmee zowel inhoudelijk als financieel kan worden gestuurd op de aanbieders van zorg en ondersteuning.

Maatregelen

Naast de doorontwikkeling van de toegang en de nieuwe inkoopmethodieken, worden de volgende maatregelen nader uitgewerkt en bij gebleken positieve opbrengst geïmplementeerd:

- Het (opnieuw) toetsen van alle jeugdigen die maatwerkvoorzieningen ontvangen met een verblijfscomponent of het woonplaatsbeginsel (juist) is toegepast;
- Het inventariseren en analyseren van de jeugdigen die op het niveau van het systeem/gezin de grootste uitgaven veroorzaken en nagaan of hierin vanuit het principe van 1Gezin-1Plan-1Regisseur geen vereenvoudiging en kostenbesparing kan worden gerealiseerd;
- Regie laten voeren door het CJG op multi-complexe casussen en casussen met grote uitgaven;
- Bij het beoordelen van aanvragen voor woningaanpassingen zowel ergonomisch- als bouwkundig advies inwinnen om te komen tot passende oplossingen;
- Het invoeren van strak leveranciersmanagement (CLM) voor de grootste zorgaanbieders, vooruitlopend op de invoering van de nieuwe inkoopmethodiek;
- Het inventariseren en analyseren van de verschillende regelingen in het kader van armoedebeleid en het onderzoeken van de mogelijkheden om te komen tot een vereenvoudiging van het stelsel van regelingen;
- Het bespreken met het onderwijs dat aanbieders op hun locatie geen acquisitie kunnen plegen maar dat de reguliere route voor ondersteuningsvragen via het CJG loopt;
- Het bespreken met het onderwijs en 'geïnteresseerde' aanbieders van de mogelijkheden voor nieuwe meer collectieve vormen van begeleiding (bundelen van vergelijkbare ondersteuningsvragen);
- Het bespreken van de mogelijkheden om vooruitlopend op de nieuwe inkoopsystematiek een pilot te starten om te komen tot een besparing op de uitgaven voor jeugdzorg. Hierbij kan de integrale keten

in ogenschouw worden genomen: voorliggend veld-toegang-maatwerkvoorziening-mogelijkheden voor afschaling;

- Het inzetten van een 'eigen' jobcoach (in het kader van de uitvoering van de inkomensverstrekking en re-integratie);
- Het breder inzetten van de WSP medewerker (in het kader van de uitvoering van de inkomensverstrekking en re-integratie);
- Het inzetten van arbeidsgerichte dienstverlening (in het kader van de uitvoering van de inkomensverstrekking en re-integratie);
- Het verkennen van de nadere samenwerking tussen Wmo en Participatiewet op het gebied van dagbesteding en beschut werk;
- Het onderzoeken van de mogelijkheden om te stoppen met het standaard combineren van vervoer met dagbesteding;
- Het onderzoeken van de mogelijkheden om de kosten van een Wmo aanvraagprocedure in rekening te brengen;
- Het onderzoeken van de mogelijkheden van het instellen van een 'beschikkingsplatform' voor de hoogste intensiteit van begeleiding individueel;
- Het aanscherpen van het financiële proces (facturatie discipline zorgaanbieders, accordering facturen).

Het college biedt gelijktijdig met de behandeling van de begroting 2021 -2024 een uitgewerkt projectplan met termijnen en resultaten aan.

Financiële paragraaf

Uit het rapport blijkt dat de bijdrage aan de financiële opgave vanaf 2023 structureel € 3.142.022 bedraagt. De eerste jaren is de bijdrage lager aangezien niet alle maatregelen gelijktijdig kunnen starten en effect hebben. Als voorbeeld de nieuwe inkoop die geldt vanaf 1 januari 2022.

Uit onderstaande tabel (tevens onderdeel van het college- en raadsvoorstel financieel evenwicht) blijkt dat de bijdrage op basis van het rapport hoger wordt ingeschat dan de bestaande taakstelling uit de begroting 2020-2023.

Nr	Scenario	2021	2022	2023	2024
2.01	Rapportage TwynstraGudde	688.805	2.094.767	3.142.022	3.142.022
2.02	Rapportage Twynstra Gudde transitiekosten 2021	-200.000			
2.03	Bestaande taakstelling	-200.000	-1.200.000	-1.200.000	-1.200.000
Totaal scenario's incl. taakstelling		288.805	894.767	1.942.022	1.942.022

Tot slot blijkt uit de rapportage van TwynstraGudde dat een budget nodig is voor transitiekosten. In 2020 bedragen deze € 80.000 en voor 2021 € 200.000. De transitiekosten voor 2020 worden meegenomen in de 2e raadsrapportage 2020.

Communicatieparagraaf

Vanaf 2021 wordt de gemeenteraad ieder kwartaal geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak en de bereikte (financiële) resultaten.

Heythuysen, 1 september 2020

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De secretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger